

ทิศทางและนโยบาย

การจัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินทางทะเล
ของประเทศไทย

(Policies for Maritime EMS)

เรืออากาศเอกนายแพทย์ วัชรริยะ แพงมา
เลขาธิการสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

01

สถานการณ์ปัจจุบัน (EMS Situation)

สถานการณ์ผู้ป่วยฉุกเฉินในประเทศไทยเป็นอย่างไร

สาเหตุของการเจ็บป่วยฉุกเฉินในประเทศไทย สัดส่วนของผู้ป่วยฉุกเฉิน

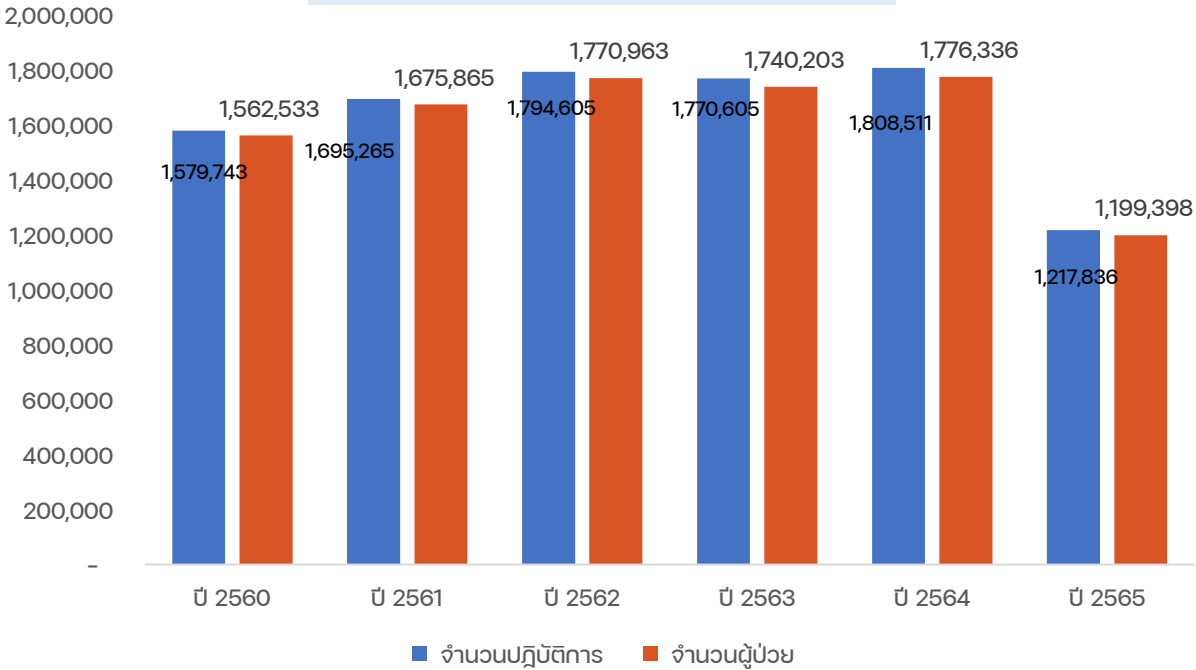
ระยะเวลาตอบสนองต่อการรับแจ้งเหตุเป็นอย่างไร

ผลของการดูแลรักษาผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเป็นอย่างไร

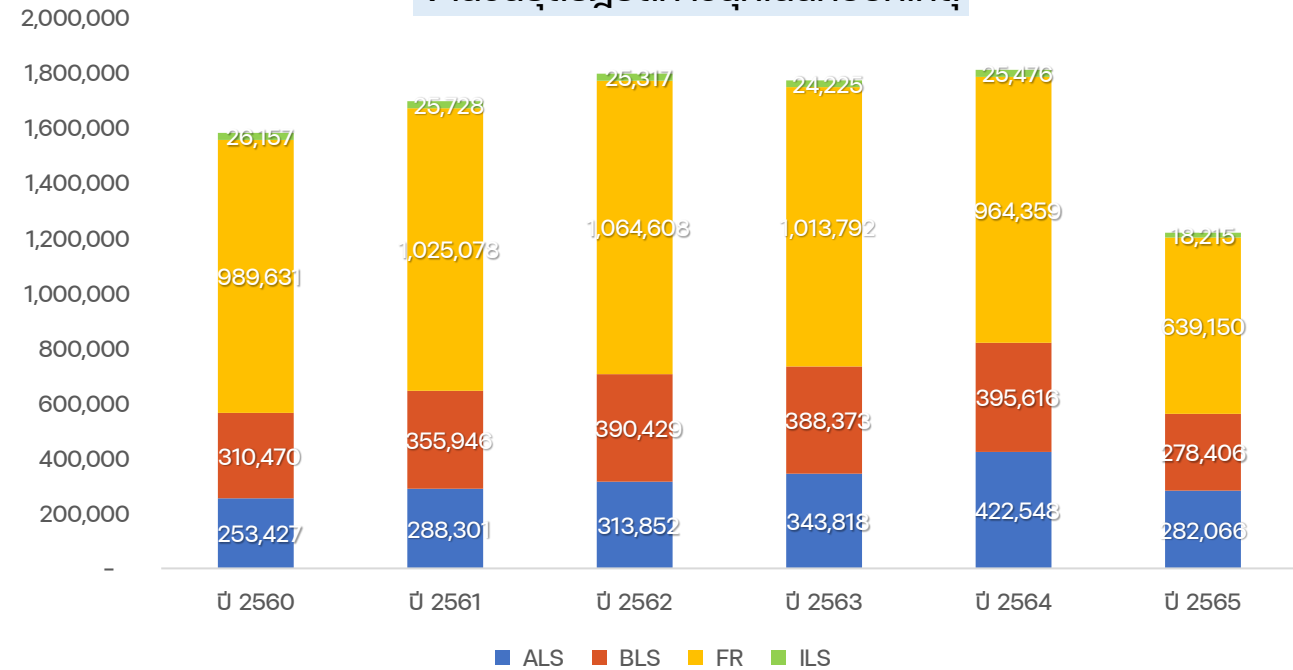
สถิติการปฏิบัติการฉุกเฉินป้องกันปิงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565

จำนวนปฏิบัติการฉุกเฉินและผู้ป่วยฉุกเฉิน

จำนวนชุดปฏิบัติการฉุกเฉินที่ออกเหตุ

สถิติการออกปฏิบัติการฉุกเฉิน
ตามประเภทของพาหนะฉุกเฉิน
ระหว่างปีงบประมาณ
พ.ศ.2560 - 2565

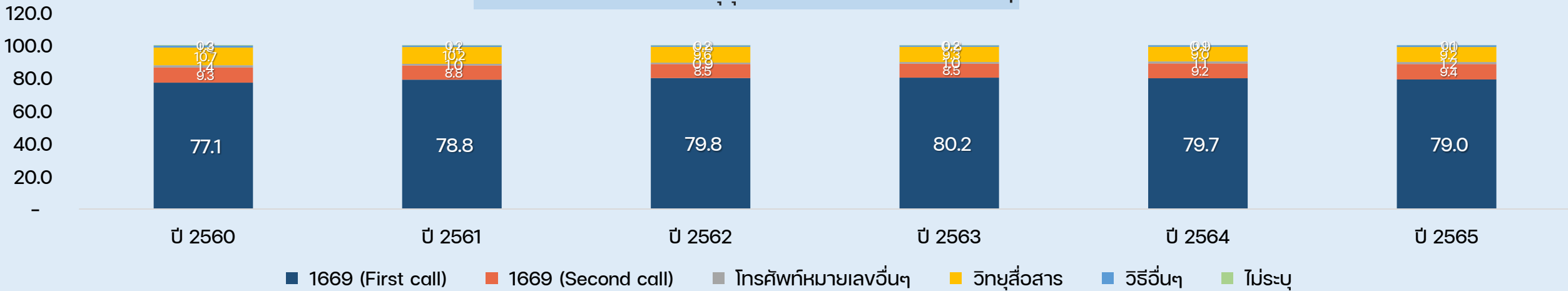
ประเภท	จำนวนการออกปฏิบัติการ					
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
ทางบก (Ground)	1,578,840	1,694,286	1,793,172	1,769,017	1,806,272	1,217,502
ทางน้ำ (Marine)	871	931	1,367	1,510	1,562	311
ทางอากาศ (Air)	32	48	66	78	95	23

การแจ้งเหตุฉุกเฉินและการคัดแยกระดับความฉุกเฉิน

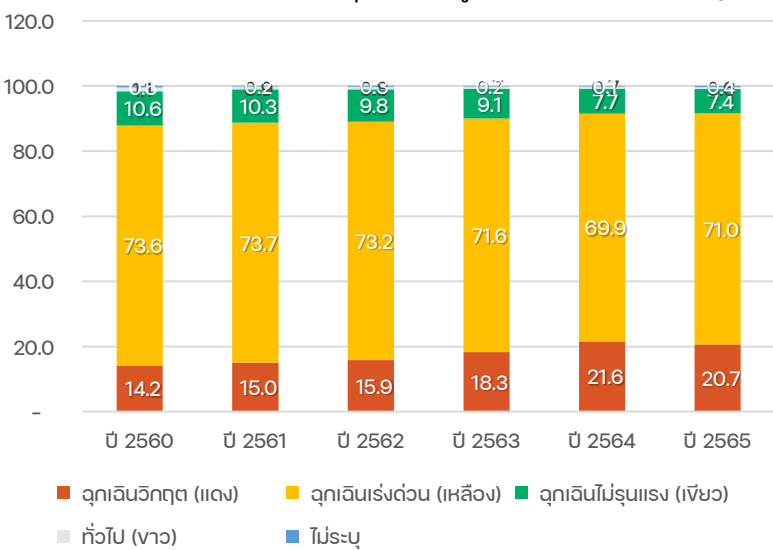
ร้อยละส่วนของการรับแจ้งเหตุฉุกเฉินด้วยช่องทางต่างๆ และการคัดแยกระดับความฉุกเฉินระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565

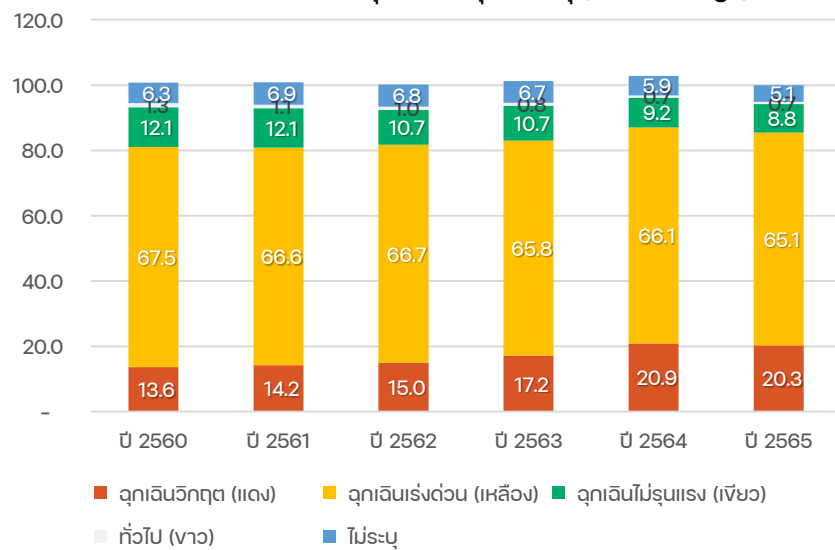
สัดส่วนร้อยละการแจ้งเหตุฉุกเฉินทางช่องทางรับแจ้งต่างๆ

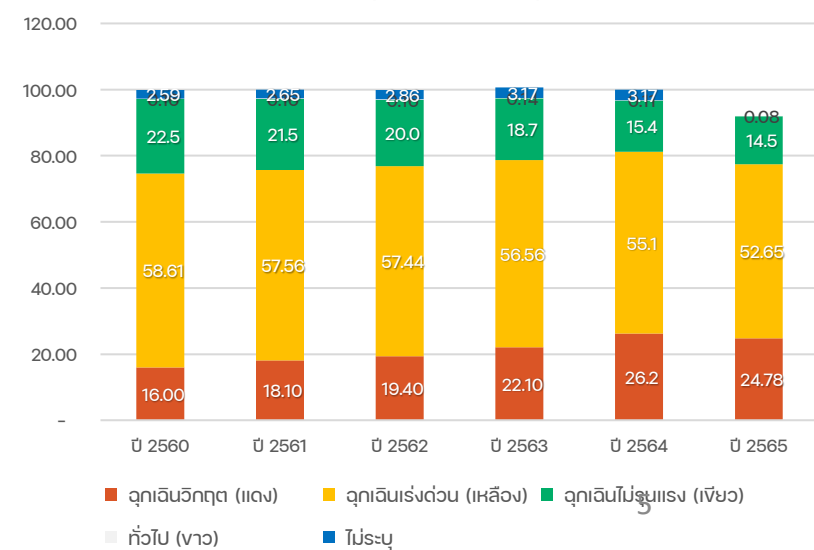
การประเมินระดับความฉุกเฉิน ณ ศูนย์สั่งการ (Phone Triage)

การประเมินระดับความฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ (Scene Triage)

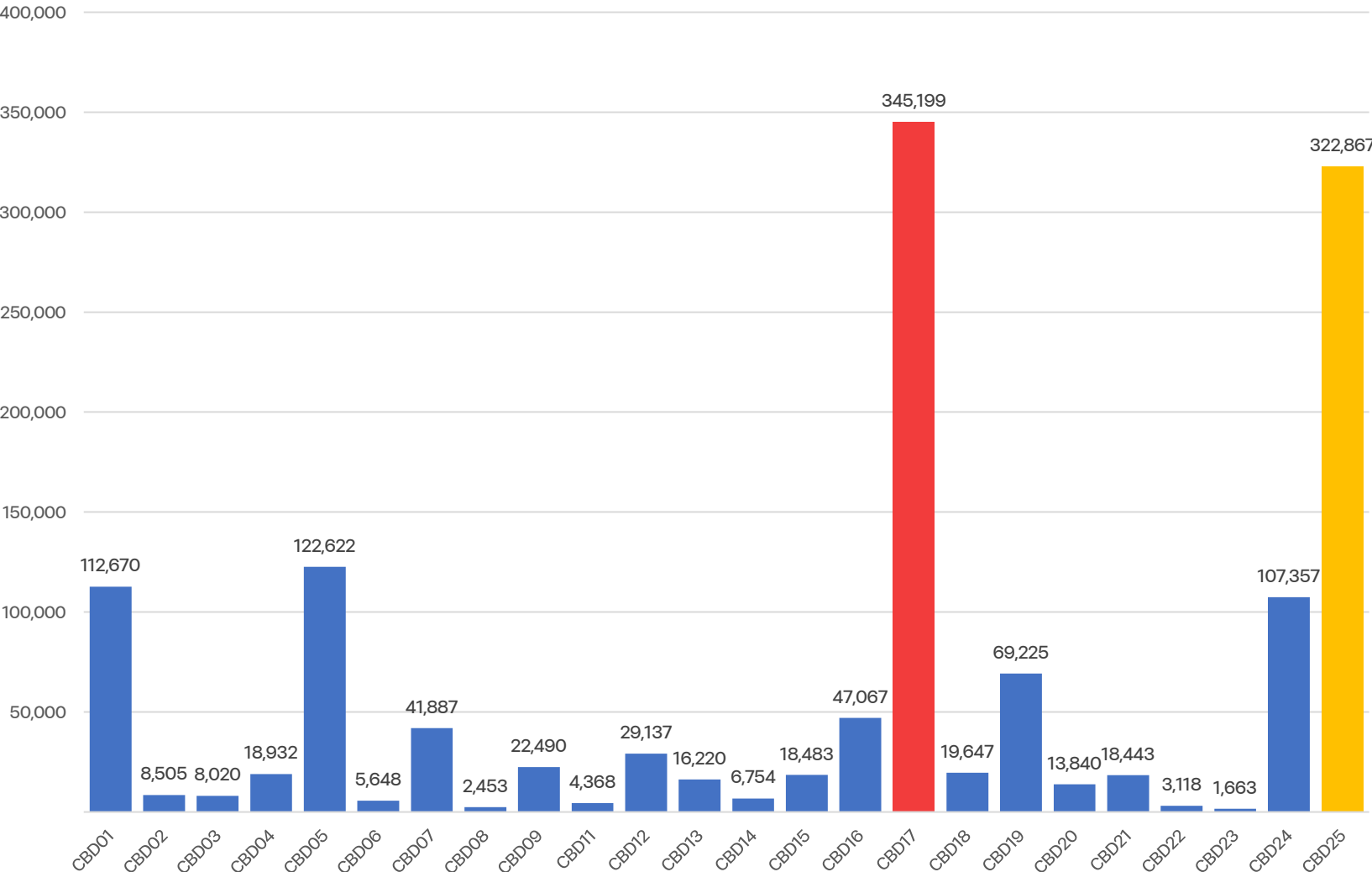
การประเมินระดับความฉุกเฉิน ณ ห้องฉุกเฉิน (ER Triage)

สถานการณ์เจ็บป่วยฉุกเฉิน

ในปี พ.ศ. 2565 **อาการป่วย/ว่อนเพลีย/ล้มพาตเริ่** (CBD17) เป็นสาเหตุหลักของการเจ็บป่วยฉุกเฉินของคนไทย

สหัส CBD	คำจำกัดความ
CBD01	ปวดท้อง/หลัง/เชิงกรานและขาหนีบ
CBD02	แพ้ยา/แพ้อาหาร/แพ้สัตว์ต่อ/แอนาฟิแล็กซิส/ปฏิกิริยา
CBD03	สัตว์กัด
CBD04	เลือดออก(ไม่มีสาเหตุจากการบาดเจ็บ)
CBD05	หายใจลำบาก/ติดขัด
CBD06	หัวใจหยุดเต้น
CBD07	เจ็บแน่นทรวงอก/หัวใจ/มีปัญหาด้านหัวใจ
CBD08	สำลัก/อุดตันทางเดินหายใจ
CBD09	เบาหวาน
CBD12	ปวดศีรษะ/ภาวะผิดปกติทางตา/หู/คอ/จมูก
CBD13	คลื่นไส้/ภาวะทางจิตประสาท/อารมณ์
CBD14	พิษ/รับยาเกินขนาด
CBD15	มีครรภ์/คลอด/นรีเวช
CBD16	ชัก/มีสัญญาณบอกเหตุการชัก
CBD17	ป่วย/ว่อนเพลีย/ล้มพาตเริ่/ไม่ทราบ ไม่จำเพาะ/อี
CBD18	ล้มพาต(กำลังกล้ำเนื้อว่อนแรง/สูญเสียการรับรู้
CBD19	ไม่รู้สึก/ไม่ตอบสนอง/หมดสติชั่วคราว
CBD20	เด็ก (กุมารเวชกรรม)
CBD21	ถูกทำร้าย
CBD22	ไหม้/ลวกเหตุความร้อน/สารเคมี/ไฟฟ้าช็อต
CBD23	ตกน้ำ/จมน้ำ/หน้าคว่ำจมน้ำ/บาดเจ็บเหตุดำน้ำ/บาดเจ็บ
CBD24	พลัดตกหกล้ม/อุบัติเหตุ/เจ็บปวด
CBD25	อุบัติเหตุยานยนต์

*ข้อมูลจาก Information Technology for Emergency Medical System (ITEMS)

ทรัพยากรการแพทย์ฉุกเฉิน

หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน ผู้ปฏิบัติการฉุกเฉิน และรถปฏิบัติการฉุกเฉิน

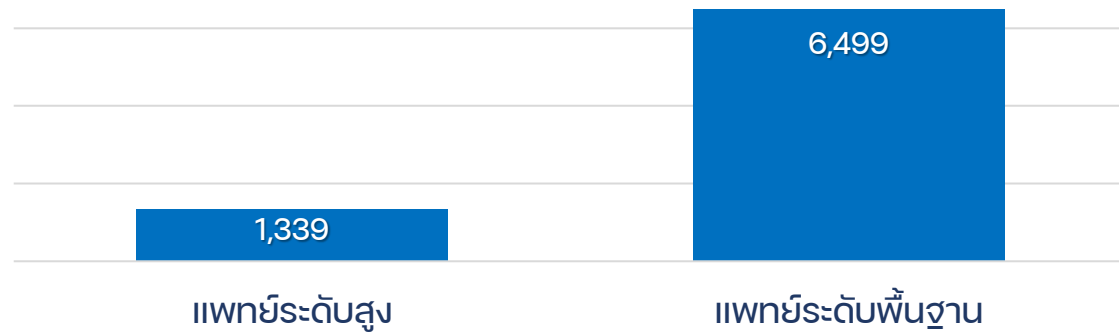
หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน **7,838**

ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินทางน้ำ **194**

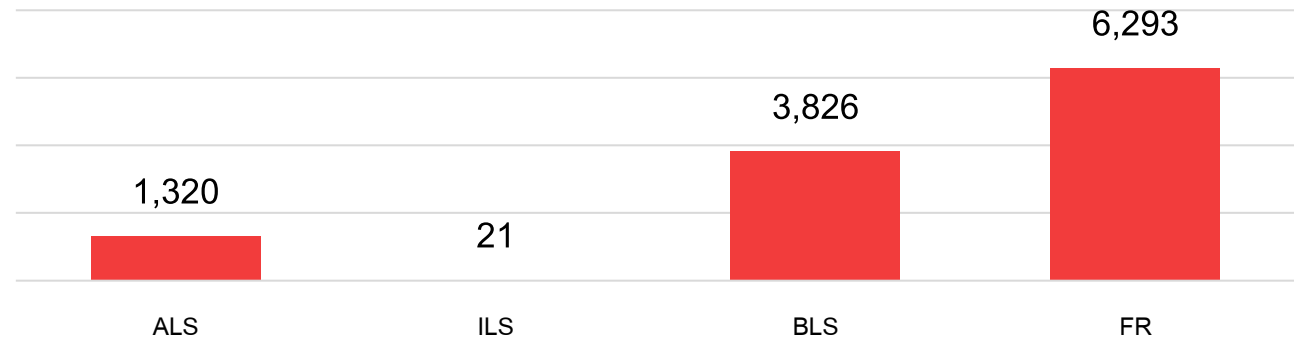

ผู้ปฏิบัติการฉุกเฉิน **89,948**

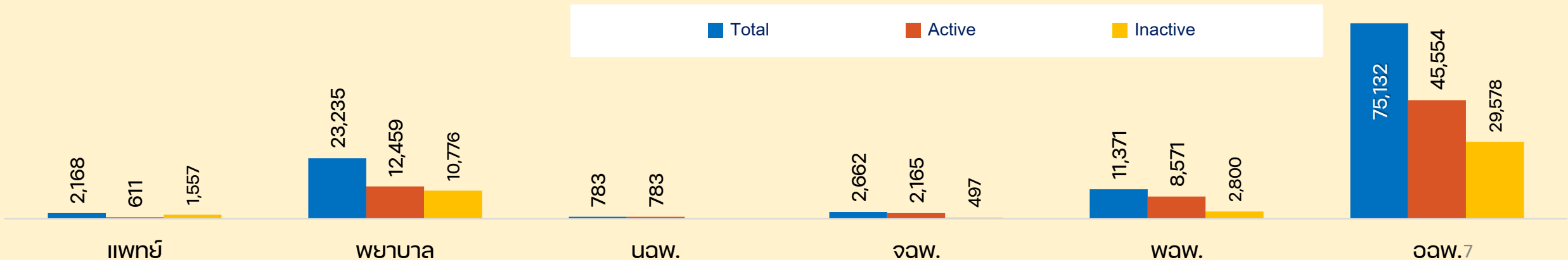
หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน ตามประกาศ กพอ.

รถปฏิบัติการฉุกเฉินที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน

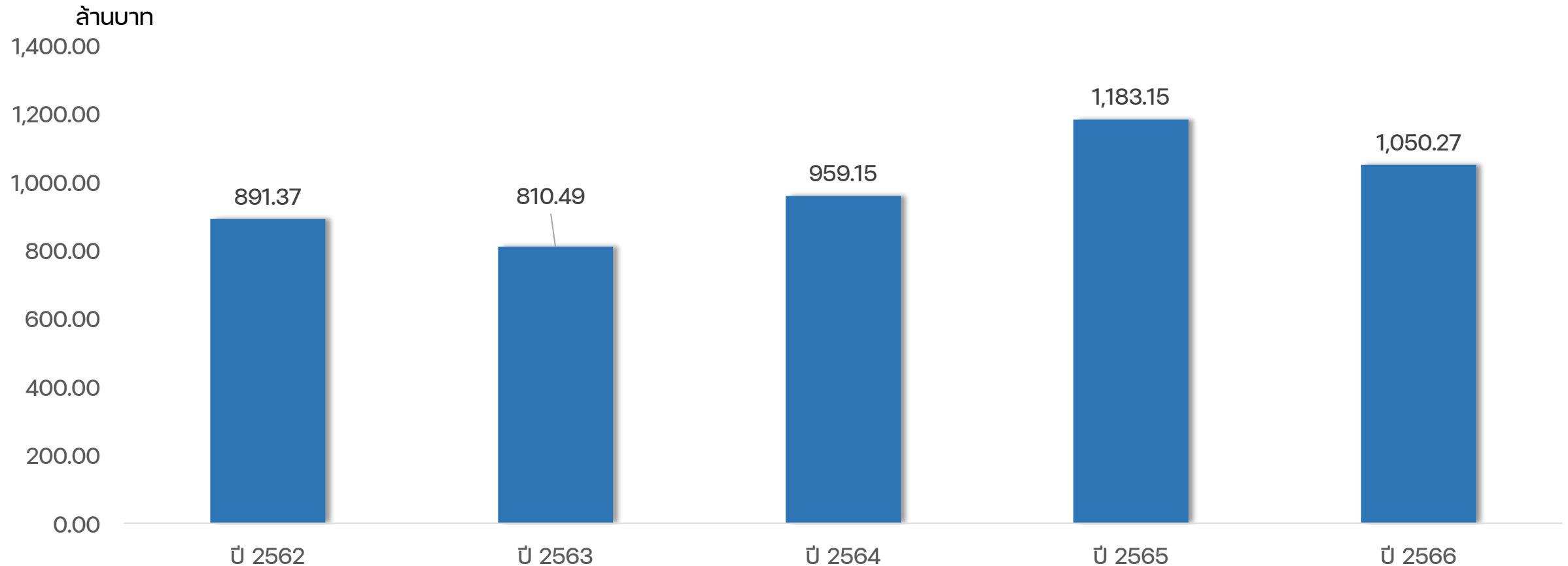
จำนวนผู้ปฏิบัติการฉุกเฉินที่ได้รับประกาศนียบัตร (ตามจังหวัดเดิม)

กองทุนการแพทย์ฉุกเฉิน

งบประมาณที่ได้รับ ประจำปีงบประมาณ 2562-2566

02

นโยบายและทิศทางการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินมุ่งสู่อนาคต พ.ศ. 2570

ความสอดคล้องกับกรอบการพัฒนาในระดับประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12/13

ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการแพทย์ฉุกเฉิน

พระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ.2551

พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2559

แผนหลักการแพทย์ฉุกเฉินฉบับที่ 4

พ.ศ. 2566-2570

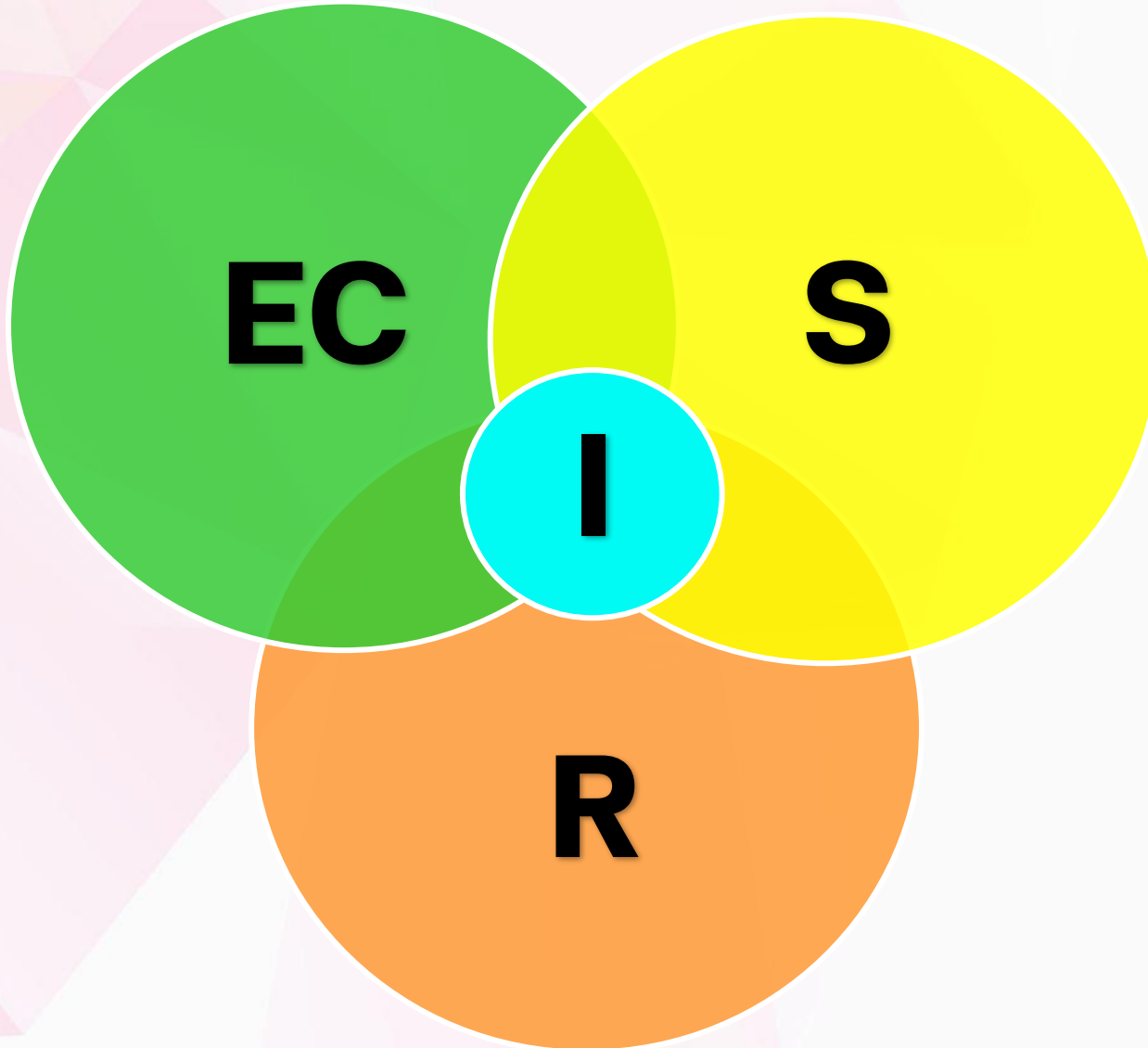
วิสัยทัศน์

ประเทศไทยมีมาตรฐานระบบการแพทย์ฉุกเฉินในระดับสากล ที่ประชาชนเชื่อมั่น และผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับบริการอย่างมีคุณภาพ กว้างขวางและเท่าเทียม โดยเป็นสังคมแห่งการรอบรู้และเครือข่ายมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง

พันธกิจ

1. กำหนดทิศทาง นโยบายและบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาการแพทย์ฉุกเฉินของประเทศไทย
2. เสริมสร้างค่านิยม และวัฒนธรรมแห่งชาติว่าด้วยความปลอดภัย
3. พัฒนาระบบบริหารบุคลากรการแพทย์ฉุกเฉินของชาติรองรับความต้องการและการเปลี่ยนแปลง
4. เสริมสร้างและพัฒนามาตรฐานการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อความเป็นเลิศ และจัดบริการแก่ผู้ป่วยฉุกเฉินให้ได้รับปฏิบัติการฉุกเฉินที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและเตรียมความพร้อมการแพทย์ฉุกเฉินรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินและพัฒนาประเทศ

E = Equity

ผู้ป่วยฉุกเฉินสามารถเข้าถึงบริการการแพทย์ฉุกเฉินได้อย่างเท่าเทียม

C = Coverage

การให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินครอบคลุมทุกพื้นที่

S = Standard

ระบบการแพทย์ฉุกเฉินที่ได้มาตรฐาน

R = Research

การศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนา รวมทั้งเผยแพร่ความรู้
ทางการแพทย์ฉุกเฉิน

I = Intelligence and Innovation

สพว. เป็นองค์กรจรรยาบรรณที่ขับเคลื่อนระบบการแพทย์ฉุกเฉินด้วย
เทคโนโลยีสารสนเทศและการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการเป็นระบบ

EC

“ผู้ป่วยฉุกเฉินสามารถเข้าถึงบริการการแพทย์ฉุกเฉินได้อย่างเท่าเทียม และครอบคลุมทุกพื้นที่”

การพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินในพื้นที่พิเศษและกลุ่มเปราะบาง

นำร่องจัดระบบรองรับสถานการณ์พิเศษ (Hazardous area response team : HART)
จัดระบบปฏิบัติการกลุ่มเปราะบาง/กลุ่มเสี่ยง
การบริหารจัดการโควิด 2019 และสาธารณภัยอื่น

การเพิ่มความครอบคลุมการปฏิบัติการฉุกเฉินรองรับผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตอย่างทั่วถึง

สร้างเสริมให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านการแพทย์ฉุกเฉิน
ยกระดับบริการการแพทย์ฉุกเฉินในพื้นที่ทางทะเล พื้นที่ห่างไกลทุรกันดารหรือพื้นที่อื่น
การพัฒนาความร่วมมือด้านการแพทย์ฉุกเฉินในภาวะปกติและภัยพิบัติ

การพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการฉุกเฉิน

ส่งเสริมให้มีหน่วย
ปฏิบัติการอำนวยการ
ระดับพื้นฐาน ดำเนินงาน
และบริหารจัดการโดยอบจ.

โครงการพัฒนาระดับการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

โครงการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อน
นโยบายรัฐบาล “ฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” UCEP

S

“ระบบการแพทย์ฉุกเฉินที่ได้มาตรฐาน”

พัฒนามาตรฐานและยกระดับบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

- จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมตาม มคอ.๑
- จัดทำมาตรฐานความปลอดภัยด้านการแพทย์ฉุกเฉิน
- จัดทำแนวทางรับรองหน่วยปฏิบัติการและพาหนะการแพทย์ฉุกเฉิน
- จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 29(3)(4)
- พัฒนาศักยภาพผู้ตรวจประเมินองค์กร
- ตรวจสอบประเมินคุณภาพหน่วยปฏิบัติการ (TEMSA)

พัฒนาสมรรถนะและเสริมสร้างมาตรฐานผู้ปฏิบัติการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน

- หลักสูตรครูผู้สอน CPR&AED
- Medical Director Course
- Sport EMS-Basic Course
- การฝึกอบรมและการฝึกซ้อมภาคสนาม หลักสูตรพัฒนาความรู้และทักษะทางเวชศาสตร์ภัยพิบัติพื้นฐาน (Basic Disaster Health Management: BDHM)
- การประชุมวิชาการด้านเวชศาสตร์ฉุกเฉิน (ACTEP)
- การประชุมวิชาการการแพทย์ฉุกเฉินสำหรับผู้ช่วยเวชกรรมประจำปี (EMTAC)/การพยาบาลฉุกเฉิน (ENAT)

R

“การศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนา”

ประเด็นวิจัยที่ผ่านการพิจารณาในปี 2566

1. รูปแบบการจัดการวิจัยและนวัตกรรมด้านการแพทย์ฉุกเฉิน
2. ระบบการแพทย์ฉุกเฉินสำหรับผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยงโรคหลอดเลือดสมองอุดตันและโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน
3. การบริหารจัดการการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
4. ปัญหาของคู่มือแนวทางการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เกณฑ์ และวิธีปฏิบัติการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินตามนโยบายเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่ (UCEP)
5. รูปแบบการจัดระบบปฏิบัติการฉุกเฉินให้ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตเข้าถึงบริการ
6. การประเมินผลการเข้าระบบตรวจประเมินและรับรองคุณภาพระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินแห่งประเทศไทย
7. การกำหนดเวลาตอบสนองต่อผู้ป่วยฉุกเฉิน
8. การนำแผนปฏิบัติการสาธารณสุขทางทะเลไปใช้อย่างบูรณาการและเกิดความยั่งยืน
9. กลไกและรูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการแพทย์ฉุกเฉิน
10. การดำเนินงานด้านการแพทย์ฉุกเฉินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก

“สพด. เป็นองค์กรอัจฉริยะที่ขับเคลื่อนระบบการแพทย์ฉุกเฉินด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศและการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการเป็นระบบ”

03

กฎหมายใหม่
ในการขับเคลื่อน
ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน

พระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ.2551

1

คณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน” เรียกโดยย่อว่า “กพฉ.”

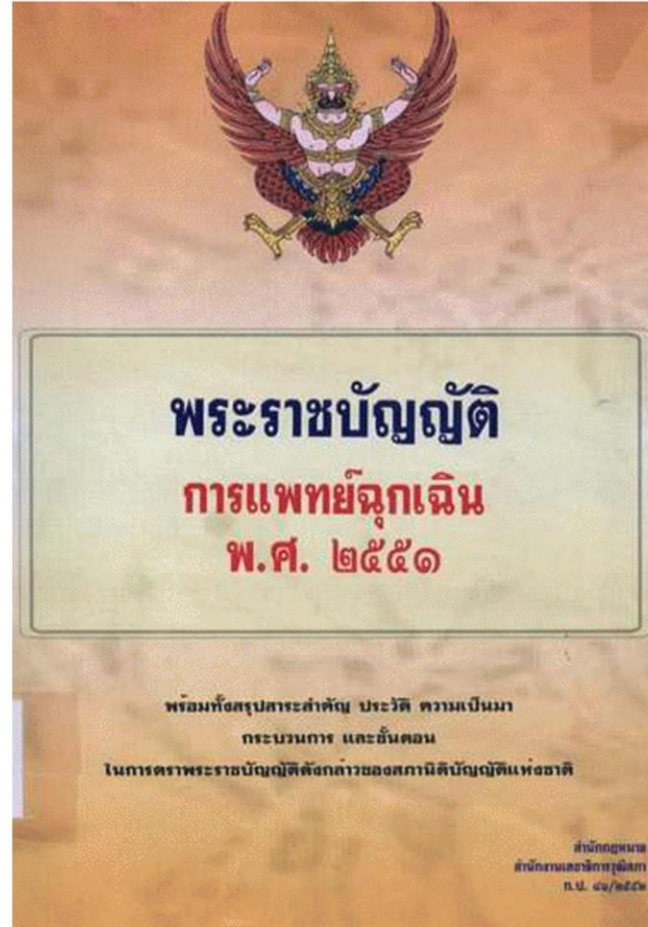
2

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
จัดตั้งสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐ เรียกโดย
ย่อว่า “สพฉ.”

3

หลักการของการปฏิบัติการฉุกเฉิน

เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของ
ผู้ป่วยฉุกเฉิน

กองทุนการแพทย์ฉุกเฉิน

สนับสนุนการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉิน
ฉุกเฉินหรือเป็นค่าชดเชยให้กับผู้ปฏิบัติการ
หน่วยปฏิบัติการ หรือ สถานพยาบาล

3

โทษทางปกครอง

มาตรการสำหรับผู้ฝ่าฝืนหลักการ
ตามมาตรา 29

4

บทเฉพาะกาล

5

บทบาทและอำนาจหน้าที่

คณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน (กพฉ.) และสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ตามพรบ.การแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2551

คณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน (กพฉ.)

มาตรา 11

- (1) กำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระบบการแพทย์ฉุกเฉิน
- (2) เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายด้านการแพทย์ฉุกเฉิน
- (3) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคอันเกิดจากการดำเนินงานเกี่ยวกับการแพทย์ฉุกเฉินต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา
- (4) กำหนดนโยบายการบริหารงาน ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานและอนุมัติ แผนการเงินของสถาบัน
- (5) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป การจัดตั้งและยกเลิกสำนักงานสาขา ตลอดจนออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน การติดตามประเมินผลและการดำเนินการอื่นของสถาบัน
- (6) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการรับรององค์การและหลักสูตรการศึกษาหรือฝึกอบรม ผู้ปฏิบัติการ และการให้ประกาศนียบัตรหรือเครื่องหมายวิชาชีพระดับผู้ผ่านการศึกษาหรือฝึกอบรม เว้นแต่การดังกล่าวจะมีกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์และการสาธารณสุข เป็นการเฉพาะก็ให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น
- (7) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการให้เข็มเชิดชูเกียรติเพื่อมอบให้แก่บุคคลผู้สนับสนุนกิจการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน
- (8) ดำเนินการให้มีระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการประสานงาน และการปฏิบัติงานด้านการแพทย์ฉุกเฉิน
- (9) ดำเนินการให้มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการฉุกเฉิน
- (10) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการรักษาเงินกองทุน รวมทั้งการจัดหา ผลประโยชน์ตามมาตรา 36
- (11) ให้ความเห็นชอบการกำหนดค่าบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินและการดำเนินกิจการของสถาบัน
- (12) สรรหา แต่งตั้ง ประเมินผลการปฏิบัติงานและถอดถอนเลขาธิการ
- (13) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่ คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.)

มาตรา 15

- (1) จัดทำแผนหลักเกี่ยวกับการแพทย์ฉุกเฉินเสนอต่อ กพฉ.
- (2) จัดทำมาตรฐานและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระบบการแพทย์ฉุกเฉินเสนอต่อ กพฉ. รวมทั้งกำหนดเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติการฉุกเฉินตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่ กพฉ. กำหนด
- (3) จัดให้มีระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน รวมถึงการบริหารจัดการและการพัฒนาระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการฉุกเฉิน
- (4) ศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนา รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ทางการแพทย์ฉุกเฉิน
- (5) จัดให้มีการศึกษาและฝึกอบรมการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการแพทย์ฉุกเฉิน
- (6) ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติการฉุกเฉิน
- (7) เป็นศูนย์กลางประสานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการแพทย์ฉุกเฉิน
- (8) เรียกเก็บค่าบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินและการดำเนินกิจการของสถาบัน
- (9) รับผิดชอบงานธุรการของ กพฉ. หรือปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือที่ กพฉ. มอบหมาย

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง

คณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน (กพฉ.) และสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ตามพรบ.การแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2551

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่ผ่านมา

- ข้อบังคับ กพฉ. ว่าด้วยการรับรององค์กรและหลักสูตรการศึกษาหรือฝึกอบรมผู้ปฏิบัติการ และการให้ประกาศนียบัตรหรือเครื่องหมายวิทยฐานะแก่ผู้ผ่านการศึกษาหรือฝึกอบรม พ.ศ. 2554
- ประกาศ กพฉ. เรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินและมาตรฐานการปฏิบัติการฉุกเฉิน พ.ศ. 2554
- ประกาศ กพฉ. เรื่อง กำหนดให้การใช้เครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้า แบบอัตโนมัติเป็นการปฐมพยาบาล พ.ศ. 2558
- ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน เรื่อง หลักเกณฑ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการระบบการแพทย์ฉุกเฉินในระดับท้องถิ่น พ.ศ. 2560
- ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน เรื่อง ประเภท ระดับ จำนวนหน้าที่ ขอบเขต ความรับผิดชอบและข้อจำกัดของหน่วยปฏิบัติการ พ.ศ. 2562
- ระเบียบ สพฉ. ว่าด้วย การควบคุมการใช้เครื่องวิทยุคมนาคมแบบสังเคราะห์ความถี่ (Synthesizer) ของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ. 2562

สามารถ Download ได้จาก www.niems.go.th หรือ

สแกน QR code

กฎหมายและการขับเคลื่อนระบบการแพทย์ฉุกเฉิน

ฉบับบังคับ ประกาศ คำสั่ง ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการแพทย์ฉุกเฉินใน ปีงบประมาณ 2564 - 2565

1

ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลหน่วยปฏิบัติการอำนวยการ พ.ศ. 2565

“ข้อ 4 ลักษณะของหน่วยปฏิบัติการอำนวยการแต่ละประเภทและระดับ รวมทั้งลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยปฏิบัติการอำนวยการดังกล่าวให้เป็นไปตามผนวกท้ายประกาศ”

ผนวกท้ายประกาศ : หน่วยปฏิบัติการอำนวยการระดับพื้นฐาน ระดับสูง และระดับที่ปรึกษา ต้องมีลักษณะและลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ตามระดับที่กำหนดตามหัวข้อต่างๆ

1. ลักษณะของหน่วยปฏิบัติการ

- 1.1 บุคลากร
- 1.2 อาคารสถานที่
- 1.3 การสื่อสารและสารสนเทศ
- 1.4 สิ่งอำนวยความสะดวก

2. ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่

3. การบริหารจัดการและการดำเนินการของหน่วยปฏิบัติการ

กฎหมายและการขับเคลื่อนระบบการแพทย์ฉุกเฉิน

ฉบับบังคับ ประกาศ คำสั่ง ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการแพทย์ฉุกเฉินใน ปีงบประมาณ 2564 - 2565

2

ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลหน่วยปฏิบัติการแพทย์ พ.ศ. 2564

“ข้อ 4 ลักษณะของหน่วยปฏิบัติการแพทย์แต่ละประเภทและระดับ รวมทั้งลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยปฏิบัติการแพทย์ดังกล่าวให้เป็นไปตามผนวกท้ายประกาศ”

ผนวกแนบท้ายประกาศ : หน่วยปฏิบัติการแพทย์ระดับพื้นฐาน ระดับสูง และระดับเฉพาะทาง ต้องมีลักษณะและลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ตามระดับที่กำหนดตามหัวข้อต่างๆ

1. ลักษณะของหน่วยปฏิบัติการ

- 1.1 บุคลากร
- 1.2 ยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์อื่น
- 1.3 พาหนะ
- 1.4 การสื่อสารและสารสนเทศ
- 1.5 อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

2. ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่

3. การบริหารจัดการและการดำเนินการของหน่วยปฏิบัติการ

กฎหมายและการขับเคลื่อนระบบการแพทย์ฉุกเฉิน

ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการแพทย์ฉุกเฉินใน ปีงบประมาณ 2564 - 2565

3

ประกาศสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เรื่อง เกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการรับรองมาตรฐานรถบริการการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2564

ข้อ 5 รถบริการการแพทย์ฉุกเฉินที่ สพฉ. จะรับรองมาตรฐาน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ไฟสัญญาณวับวาบและเสียงสัญญาณตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

(1) ประเภทลำเลียงผู้ป่วย

(2) ประเภทไม่ลำเลียงผู้ป่วย

ข้อ 6 หน่วยปฏิบัติการ สถานพยาบาล หรือหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ที่ประสงค์จะขอรับการรับรองมาตรฐานรถบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ต้องขึ้นทะเบียนปฏิบัติงานในระบบการแพทย์ฉุกเฉิน หรือผ่านการรับรองตามเกณฑ์ที่ สพฉ. กำหนด

ข้อ 8 รถบริการการแพทย์ฉุกเฉินที่ สพฉ. ออกหนังสือรับรองมาตรฐานแล้ว ให้ระยะเวลาการรับรองมีผลคราวละ 3 ปี

กฎหมายและการจับเคลื่อนระบบการแพทย์ฉุกเฉิน

ตัวบังคับ ประกาศ คำสั่ง ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการแพทย์ฉุกเฉินใน ปีงบประมาณ 2564 - 2565

4

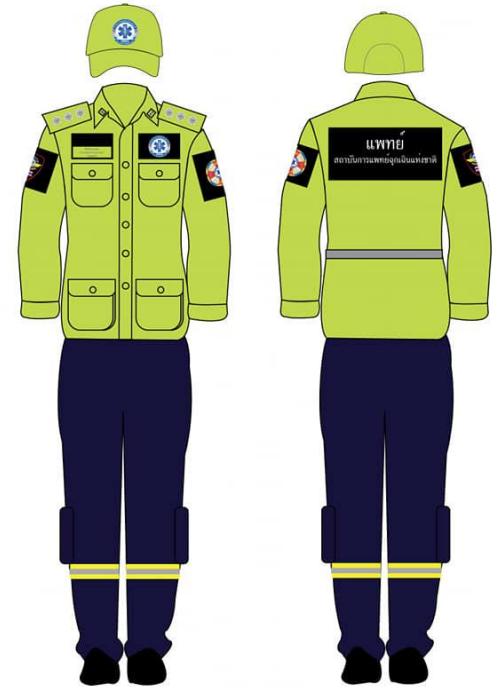
พระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาดูแลฉุกเฉินการแพทย์เป็นสาขากการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2564

มาตรา 4 ให้สาขาดูแลฉุกเฉินการแพทย์เป็นสาขากการประกอบโรคศิลปะตามมาตรา 5(8) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาดูแลฉุกเฉินการแพทย์

มาตรา 10 หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการวิชาชีพสาขาดูแลฉุกเฉินการแพทย์ให้เป็นไปตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542

มาตรา 12 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาดูแลฉุกเฉินการแพทย์ต้องมีความรู้ในวิชาชีพ คือ เป็นผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาดูแลฉุกเฉินการแพทย์จากสถาบันการศึกษาที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาดูแลฉุกเฉินการแพทย์รับรองและต้องสอบผ่านความรู้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาดูแลฉุกเฉินการแพทย์กำหนด

กฎหมายและการจับเคลื่อนระบบการแพทย์ฉุกเฉิน

ฉบับบังคับ ประกาศ คำสั่ง ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการแพทย์ฉุกเฉินใน ปีงบประมาณ 2564 - 2565

5

ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉินเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติการฉุกเฉินในการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานนอกสถานพยาบาล พ.ศ.2564

“นอกสถานพยาบาล” หมายความว่า สถานที่ใดๆซึ่งมิใช่สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน อันเป็นสถานที่ที่บุคคลอาจเข้าไปใช้สถานที่ดังกล่าวและมีความจำเป็นต้องมีการติดตั้งเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ(Automated External Defibrillator: AED) ตามที่จะได้มีการกำหนดและให้หมายความรวมถึงอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษที่เป็นอาคารสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

1. รายละเอียดเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ
2. จำนวนเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ
3. ตำแหน่งการติดตั้งเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ
4. ระบบการติดตั้งเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ

ข้อ 7 ตำแหน่งและจำนวนการติดตั้งเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ (Automated External Defibrillator : AED) นอกสถานพยาบาล จะต้องคำนึงถึงการเข้าถึง และนำมาช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินหัวใจหยุดเต้นได้ภายในระยะเวลา **4 นาที** นับตั้งแต่พบผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้น

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ฉบับใหม่ พ.ศ. 2564

คณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน (กพฉ.) และสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ตามพรบ.การแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2551

**ประกาศสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เรื่อง เกณฑ์ วิธีการ และ
แนวทางการรับรองมาตรฐานรถบริการการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2564**

**ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน
เรื่อง การจัดสรรและการบริหาร
เงินกองทุนการแพทย์ฉุกเฉินประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2565**

**ประกาศสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เรื่อง เกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการ
ฉุกเฉินพิเศษ ที่ออกปฏิบัติการในกรณีผู้ป่วยฉุกเฉินโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564**

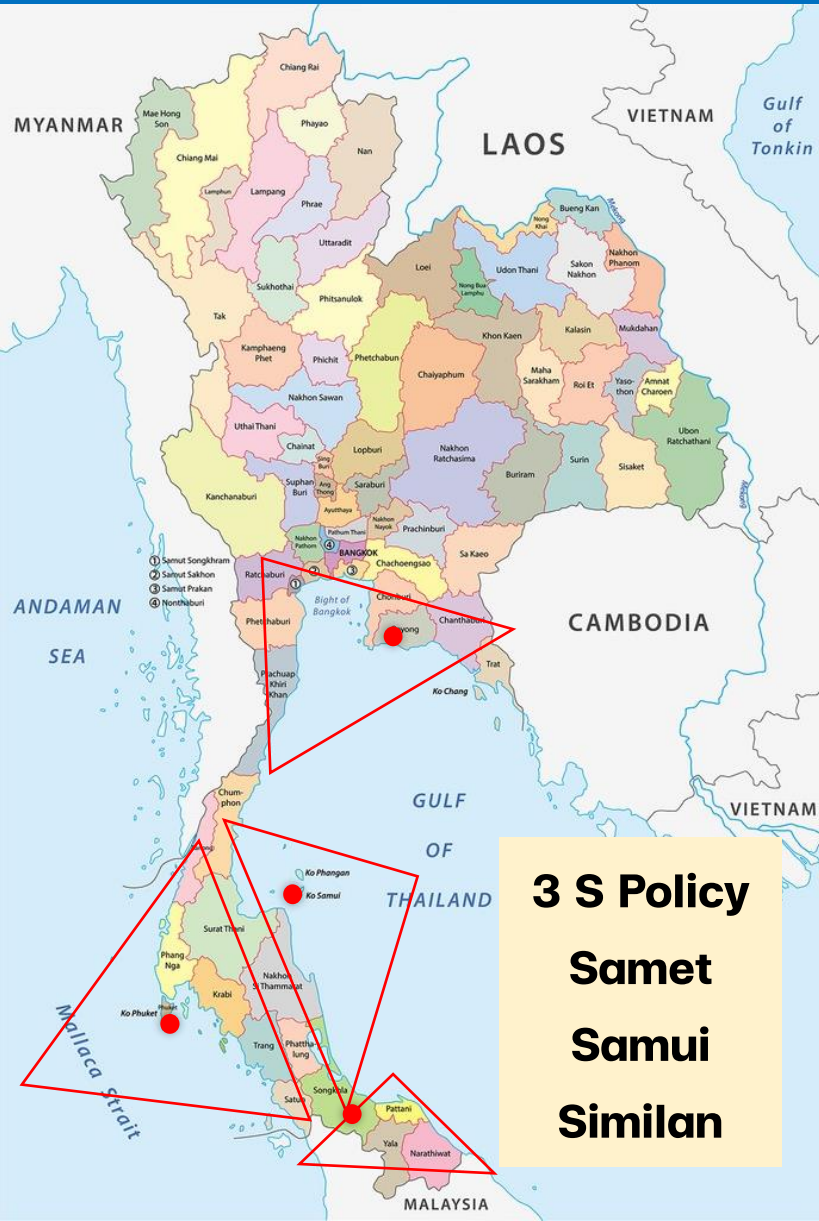
ประกาศสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการจัดระบบการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อรองรับสถานการณ์ไม่พึงประสงค์จากการฉีด
วัคซีนป้องกัน โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีการฉีดวัคซีนจำนวนมาก นอกโรงพยาบาล พ.ศ. 2564

04: ระบบการแพทย์ฉุกเฉินทางทะเล

การพัฒนายกระดับบริการการแพทย์ฉุกเฉินทางทะเล

เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวและกีฬาทางน้ำ (Emergency Medical Service in the Maritime)

3 S Policy
Samet
Samui
Similan

เขตสุขภาพพิเศษ

ปี 2563
คณะรัฐมนตรีมีมติ
เห็นชอบร่างแผน
ปฏิบัติการสาธารณสุข
เขตสุขภาพพิเศษ
แห่งชาติ ระยะที่ 1
(พ.ศ. 2562-2565)
โดยมีพื้นที่เป้าหมาย
ครอบคลุม

19 จังหวัด

“สาธารณสุขเขตสุขภาพพิเศษ”

เป็นการดำเนินการในพื้นที่ที่มีบริบทเฉพาะ แตกต่าง
จากพื้นที่ปกติ และไม่สามารถใช้แนวทางบริหารจัดการ
ด้านสาธารณสุขแบบทั่วไป เพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพ
ของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย
งานสาธารณสุข 4 ด้าน ได้แก่

- สาธารณสุขทางทะเล
- สาธารณสุขชายแดน
- เขตพื้นที่เฉพาะ (ประชากรข้ามชาติ)
- เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

02

สาธารณสุขชายแดน Border Health

พัฒนาศักยภาพกลไก
ความร่วมมือระหว่างประเทศ
ด้านระบบป้องกันสุขภาพ
อนามัยในพื้นที่ชายแดน

เขตพื้นที่เฉพาะ (ประชากรข้ามชาติ) Migrant Health

พัฒนารูปแบบหลักประกันสุขภาพ
แรงงานข้ามชาติ

03

01

สาธารณสุขทางทะเล Marine Health

ประเทศไทยมีพื้นที่ชายทะเลทั้งหมด
24 จังหวัด (รวมกรุงเทพมหานคร)

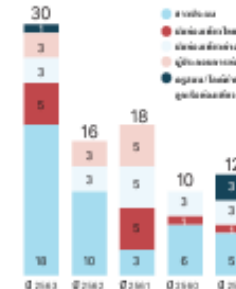
จำนวนมากเป็นจังหวัด
ในภาคใต้ที่เป็นพื้นที่
ทางเศรษฐกิจแหล่ง
ท่องเที่ยวทางทะเล
รวมถึง ทั้งอยู่อาศัยของประชาชน
บริเวณชายฝั่งและเขตเกาะแก่ง
น้อยใหญ่ในทะเล

5 จังหวัดชายทะเล ที่มีนักท่องเที่ยวสูงสุด ปี 2562

จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)
ภูเก็ต 10,590,921	ชลบุรี 8,636,346
สงขลา 9,966,574	ระยอง 8,410,709
กระบี่ 4,312,606	ระนอง 7,310,599
สุราษฎร์ธานี 3,591,556	ภูเก็ต 3,977,545
พังงา 3,470,414	นครศรีธรรมราช 3,723,472

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย, กรมการท่องเที่ยว, กรมการท่องเที่ยว

จำนวนผู้ป่วยโรคโควิด-19

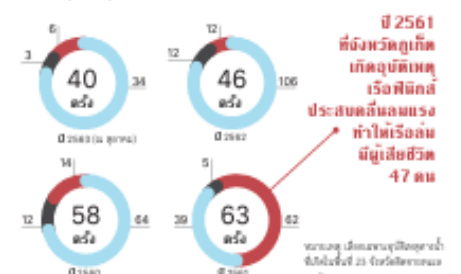
ที่มา: กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ปี 2563-2565, โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี

ผลกระทบ โควิด-19
ส่งผลให้ในช่วง
ม.ค.-ต.ค. 2563
จำนวนนักท่องเที่ยว
ต่างชาติในประเทศไทย

**ลดลง
ร้อยละ 78.9**
และ นักท่องเที่ยวชาวไทย
ลดลงร้อยละ 58.7
จากปี 2562

ภูเก็ต ชลบุรี กระบี่ พังงา และ
สุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็น 5 จังหวัด
ชายทะเลที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว
ต่างชาติสูงสุดของไทย ถูกกำหนด
เป็นพื้นที่เป้าหมายของงาน
สาธารณสุขทางทะเลในระลอกแรก
โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและ
บูรณาการเครือข่ายเพื่อการดูแล
ช่วยเหลือประชาชน นักท่องเที่ยว
และสร้างคุณค่าสู่มูลค่าทาง
เศรษฐกิจ

จำนวนผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 จังหวัดชายทะเล

หมายเหตุ: ข้อมูลนี้เป็นการประมาณการจากข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และอาจมีความคลาดเคลื่อนได้

กรอบทิศทางการดำเนินการ

พัฒนาระบบป้องกัน ฝึกระวังอุบัติเหตุการไม่พึงประสงค์ให้ครอบคลุมทางทะเล

- พัฒนาระบบเดินทางที่ปลอดภัย Safety trip
- สร้างระบบชายหาดปลอดภัย Safety beach
- สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชน (อดท.)
- ใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องทางทะเลนำไปสู่การควบคุมสภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัย

สร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับระบบการแพทย์ฉุกเฉินทางทะเล

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการแพทย์ฉุกเฉินทางทะเล
- จัดตั้งสถาบันเวชศาสตร์ทางทะเล
- พัฒนาความร่วมมือทางวิชาการวิชาการระดับนานาชาติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศ
- พัฒนาระบบติดตาม รายงานเพื่อรวบรวมข้อมูลและสถิติต่าง ๆ

พัฒนารูปแบบการดำเนินการด้านการแพทย์ฉุกเฉินทางทะเลในพื้นที่เกาะและพื้นที่อุทยาน

- จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการแพทย์ทางทะเลในเขตพื้นที่อุทยานฯ
- กำหนดแนวทางการส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉิน
- วางแนวทางการแจ้งเหตุหรือขอความช่วยเหลือต่อหน่วยบริการ
- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวทราบ
- เชื่อมโยงระบบปฏิบัติการทางทะเล ทางบก และทางอากาศให้ครอบคลุมพื้นที่ทางทะเล
  - จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุฯทางทะเล ครอบคลุมอำเภอไทยตอนบน อำเภอไทยตอนล่างและอันดามัน
  - เชื่อมโยงศูนย์รับแจ้งเหตุฯทางทะเล และทางบก
  - สร้างหน่วยปฏิบัติการการแพทย์ทางทะเล ๑๐๑ อำเภอติดทะเล

พัฒนามาตรฐานสถานบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิทุติยภูมิ และตติยภูมิในพื้นที่ทางทะเล

- พัฒนาความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงาน
- พัฒนาห้องฉุกเฉินในสถานบริการระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ ตามมาตรฐานเวชศาสตร์ทางทะเล
- พัฒนาระบบให้คำปรึกษาทางการแพทย์ (Telemedicine)
- พัฒนาศักยภาพหน่วยบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินในพื้นที่ทางทะเล
- พัฒนาแนวทางการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล กรณีผู้ประสบเหตุเสียชีวิตทางทะเล

กรอบการพัฒนา
ระบบบริการแพทย์ฉุกเฉิน
ในเขตพัฒนาพิเศษ
ภาคตะวันออก

ยกระดับการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน

โครงการสำคัญประจำปี 2566 ที่ส่งผลการบรรลุเป้าหมายของ ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี 2566 - ปี 2570)

“โครงการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินทางน้ำและทะเล
แบบบูรณาการเพื่อการท่องเที่ยวที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้
ในเขตพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามัน”

(มติ ครม. 9 พ.ย. 2564)

(มติ ครม. 17 มีค. 2565)

เป้าหมายการพัฒนาาระบบปฏิบัติการทางน้ำและทะเล

รูปแบบระบบปฏิบัติการฉุกเฉินทางน้ำและทะเล

Way Forward for Maritime EMS

- ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการจัดบริการการแพทย์ฉุกเฉินในท้องถิ่นหรือพื้นที่
- เร่งพัฒนาหน่วยปฏิบัติการอำนวยการการแพทย์ฉุกเฉินทางทะเล ๓ แห่ง (โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต, โรงพยาบาลเกาะสมุย, โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต) ร่วมกับ ศรชล. กองทัพเรือ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานอื่นๆ
- ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานร่วมจัดระบบการแพทย์ฉุกเฉินทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ในพื้นที่ทางทะเล และระบบการส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉิน
- ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ในการป้องกันเหตุฉุกเฉินทางทะเล

การลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่าง สพว. และ ศรชล.

**Thank you
for your
kind attention**